

Královédvorské

Číslo:

Ročník:

LISTY

O Křížové cestě II

V minulém čísle KL jsme si v textu nazvaném Křížová cestě – či pojetí zvítězí? kladli otázku, zda názor, že by měla být obnovena původní Křížová cesta na původní trase, či zcela moderně pojatá na místě jiném a vytvořená řadou našich známých umělců v čele s Vladimírem Preclíkem, řečeno velmi zjednodušeně a poněkud laicky. Jednání o problému pokračují a zdá se, že jak už to bývá u nás zvykem, více se prosazuje pojetí podporované významnými osobnostmi politického i uměleckého světa – tedy moderna. Je zajímavé, že stejní lidé mění svůj původní názor, a řekl bych, že spíše než v důsledku vnitřního přesvědčení a po prostudování faktů pod vlivem názorů někoho vlivnějšího, než jsou oni sami, tedy možná i pod určitým tlakem. Mám před sebou několik textů a dovolím si z nich citovat. V dopise, který vyjadřuje stanovisko Národního památkového ústavu a je adresován akad. Malíři Danielu Václavíkovi píše hlavní konzervátor PhDr. Josef Štulc: „Předložená studie Projektu změny přístupové cesty do areálu Braunova Betléma navrhuje změnu trasy původní křížové cesty vybudované v letech 1731 – 35. Z pohledu památkové péče se tato myšlenka jeví jako nepřijatelná. Nově navrhovaná křížová cesta ve zcela odlišné trase by byla v daném prostoru Nového lesa úplným „novotvarem“ bez jakékoliv návaznosti na předcházející historický vývoj událostí a „spory“. Byla by kontraproduktivní.“ Dopis je datován 21. 7. 2004. Tentýž PhDr. J. Štulc uvádí v dopise adresovaném hejtmánovi Královéhradeckého kraje ing. P. Bradíkovi a datovaném 15. 11. 2005: „Vážený pane hejtmane, k Vašemu dopise ze dne 26. 10. 2005 zasíláme následující sdělení. Nová sochařská realizace křížové cesty v blízkosti Braunova Betléma není a nemůže být rekonstrukcí původního stavu, který byl pouze zamýšlen a nikdy nebyl v úplnosti realizován.“ Jakým kouzelným proutkem došlo k úplné změně názoru? Text dopisu hejtmána Bradíka, o němž se p. Štulc zmiňuje, bohužel nemám k dispozici a dohadovat se, co obsahoval, nechci. A pak jsou tu dva texty z června letošního roku. První z nich je dopis hejtmánu Bradíkovi a odborný náměstek generálního ředitele pro výkon památkové péče Národního památkového ústavu pan Pavel Jerie v jeho závěru uvádí: 1) Studie musí být konzultována v rozpracovanosti s památkovým dohledem NPÚÚP a NPÚÚOP v Pardubicích. 2) S památkovým dohledem budou vybrána místa jednotlivých plastik. 3) Trasa Křížové cesty nesmí kolidovat s trasou původní barokní Křížové cesty, v místě křížení obou tras není možné umístit žádný nový prvek. 4) Cesta musí zachovat charakter lesní či luční pěšiny, vyloučená je zpevněná cesta s dlažbou, olemování cesty apod. Optimální je prvotní myšlenka volného umístění soch v krajině. 5) Cesta nebude doplňována žádným mobiliářem, tzn. lavičkami, odpadkovými koši, osvětlením apod. Autorem druhého textu je ing. David Jech (Oddělení historické kulturní krajiny, Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, Průhonice). Končí těmito slovy: „Současně navrhovanou variantu vidím jako problematickou zejména z následujících důvodů: 1) Další narušení původní kompozice území a konflikt s jeho principy. 2) Akcentace cizorodého prvku železnice, který by měl být v budoucnu spíše zjemněn než zdůrazněn. 3) Měřítko neodpovídající tvorbě M. B. Brauna 4) Poněkud konfrontační lokalizace ve vztahu k Braunovu Betlému a snahou o zápis na seznam světového dědictví UNESCO. 5) Pokud by došlo k umístění souboru v původně navrhované lokalitě, neměl by v žádném případě zasahovat za železniční trať severním směrem (Stanovice, sv. Odilo) a narušit původní osu zaniklé historické kalvárie ze Žirče. 6) V prostoru zájmového území můžeme nalézt i řadu dalších lokalit, kde by umístění takového díla bylo jednoznačně přínosem nebo příspěvkem k obnovení původních historických vazeb v území. V minulých dnech se v Hradci Králové konala schůzka představitelů zainteresovaných institucí i jedinců a i na ni se projevil základní rozdíl obou koncepcí. Na jedné straně představitelé Královédvorských betlémářů (Richtera, Pryšinger), mladý historik umění J. Pipek a jejich tradiční pojetí podporující názory odborníků (jak jsme je citovali), prosazující obnovu původní křížové cesty a na původní trase, na straně druhé představitelé krajského úřadu (Bradík) a sochařů, kteří se chtějí podílet na vytvoření moderní křížové cesty v odlišné lokalitě (Preclík). Jednání byl přítomen i královéhradecký biskup Dominik Duka. Zdá se, že zvolení zástupci lidu, pokud nejsou k daným problémům lhostejní, se domnívají, že právo rozhodovat mají jen oni (vždyť si je lidé zvolili), a to bez ohledu na názory odborníků (Jerie, Jech) a zapálených a obětavých regionálních pracovníků (Královédvorští betlémáři). Jako bych slyšel slova pana prezidenta, že rozhodující slovo mají mít jen ti, kdo byli zvoleni, ostatní nemají do rozhodování co mluvit. Takové pojetí občanské a otevřené společnosti degraduje lidi nezvolené a zdá se mi býti poněkud nešťastným V sobotu 17. června se v Hradci Králové sešlo předsednictvo Českého sdružení přátel betlémů a všichni jeho členové podpořili stanovisko Královédvorských betlémářů, tedy obnovit Křížovou cestu v původní podobě a na původním místě.

Autor: Královédvorské listy - Miroslav Puš - FOTO: KRISTIÁN RICHTER

Publikováno: 28.06.2006

Diskuze: žádný příspěvek

Návštěv: 8

Královédvorské listy vydává J.Pišta a spol., společnost s.r.o. - připravuje nezávislá redakce, redaktor Miroslav Puš